

ÅRSRAPPORT 2020

Kontrollutvalget Øyer kommune

Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig for å sikre demokratisk innsyn og kontroll.

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet

INNHold

1	Kontrollutvalget.....	2
2	Møter.....	2
3	Kontrollutvalgets aktiviteter 2020.....	2
3.1	Budsjett for kontrollutvalget	3
3.2	Oppfølging av revisjonen.....	4
3.3	Kontrollutvalgets årsrapport for 2019.....	4
3.4	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap for 2019	5
3.5	Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	5
3.6	Årsplan for kontrollutvalget	5
3.7	Oppfølging av politiske vedtak	5
3.8	Forvaltningsrevisjoner og andre undersøkelser	5
3.8.1	Revidert foranalyse/prosjektplan «Spesialundervisning og tolærersystemet»	7
3.8.2	Foranalyse og prosjektplan "Psykososialt skolemiljø"	7
3.9	Orienteringer i 2020	7

1 KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget utfører arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i kapittel 23. Kommunelovens syvende del inneholder bestemmelser om egenkontroll i §§ 22-1 til 26-1. Det vises dessuten til vedtatt «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon» som har kapitlene:

- Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv. (§§ 1 - 7)
- Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (§§ 8 - 15)
- Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere (§§ 16 - 21)
- Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser (§22)

Kontrollutvalget for perioden 2019 – 2023 ble valgt i konstituerende møte den 31.10.2019:

Representanter	Vararepresentanter
Erling Broen (leder) Ole Hageløkken (nestleder) Åse Harjo Øvstegård	1. Stine Johansen-Solbraa 2. Geir Korslund 3. Marthe Langvik
Rigmor Aarø Spiten Odd Inge Vistad	1. Einar Moe 2. Ingvald Nymoen 3. Simen Løken 4. Bente Gaukstad 5. Ingrid Greni

2 MØTER

Utvalget har i løpet av året hatt 5 egne møter og behandlet 36 registrerte saker. Flere forhold er også drøftet under eventuelt, referatsaker eller orienteringer. Orienteringer fra kommunedirektøren benyttes for å få en første og grunnleggende kjennskap til og status for noen aktuelle tema. Dette er en viktig kontrollform for at utvalget til enhver tid skal ha god forståelse for risikobildet i kommunen. Møtene holdes for åpne dører. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter. Kontrollutvalget kan også innkalle kommunedirektør eller andre fra administrasjonen i forbindelse med behandling av sakene eller orienteringer. Saker legges ut på sekretariatets hjemmeside ca. 1 uke før møtene (www.kontrollinnlandet.no). Noen av møtene ble avholdt som fjernmøter via Teams i 2020 grunnet koronapandemien. Disse var åpne for tilhørere som ba om tilgang.

Kontrollutvalget i Øyer deltok også på et felles møte med kontrollutvalgene i Lillehammer og Gausdal den 2.11.2020. Der ble det blant annet gitt en orientering om de ulike samarbeidene de tre kommunene har.

Fire av medlemmene i kontrollutvalget deltok på Norges kommunerevisorforbunds årlige kontrollutvalgskonferanse den 29.-30. januar. Dette ble vurdert som en del av opplæringen for kontrollutvalget.

3 KONTROLLUTVALGETS AKTIVITETER 2020

Kontrollutvalget har som de fleste, vært påvirket av koronapandemien i 2020. Kontrollutvalget har jevnlig fått orienteringer fra kommunedirektøren om status for kommunen. En del planlagte

orienteringer har blitt utsatt grunnet manglende framdrift da kommunen har måtte prioritere annerledes dette året.

Kontrollutvalget ønsker å framheve følgende saker/tema som er behandlet i løpet av 2020:

3.1 BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for sitt ansvarsområde i kommunen (jf. forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 2).

Budsjett 2020:

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2020 i møtet den 23.9.2019 og foreslo kr. 1 311 360,- som total budsjetttramme for kontrollutvalgets totale aktivitet, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift kr. 180 000,-
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kr. 251 000,-
- Innlandet Revisjon IKS kr. 880 160,-

Kommunens budsjett ble behandlet av kommunestyret senere høsten 2019, men det var vanskelig å se hva som var vedtatt som budsjett for kontrollutvalget. Kontrollutvalgets leder har hatt dialog med administrasjonen og konklusjonen ble at kontrollutvalget forholder seg til sitt eget vedtatte budsjett. Kontoutskrift som viser kontrollutvalgets ansvarsområde viser imidlertid at det er lagt inn et totalt budsjett på kr. 1 228 386,-. Det vil si kr. 82 974,- mindre enn foreslått fra kontrollutvalget.

Forbruk 2020:

Revisjonsomfanget vil variere fra kalenderår til kalenderår. Særlig vil dette gjelde forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, som er basert på bestillinger fra kontrollutvalget, som igjen skal basere sitt arbeid på vurderinger omkring risiko og vesentlighet. Revisjonstjenester i 2020 fordeler seg på denne måten:

- Regnskapsrevisjon inkludert attestasjoner og veiledning; 413 timer kr. 410 935,-
- Bestilt forvaltningsrevisjon og selskapskontroll; 353 timer kr. 366 413,-
- Møter i kontrollutvalget og kommunestyret; 39 timer kr. 42 432,-

Det vil si at det til sammen er benyttet revisjonstjenester for kr. 819 780,-. I henhold til selskapsavtalen og oppdragsavtalen har Innlandet Revisjon IKS sendt avregninger i løpet av kalenderåret 2020 som tilsvarer oppdragsavtalen for 2020 – til sammen kr. 880 160,-. For mye innbetalt kr. 60 380,- vil bli trukket fra å kontobeløpet for andre tertial 2021.

I forhold til inngått oppdragsavtale med revisjonen er dette et lite mindreforbruk. Dette er primært knyttet opp mot ressurser brukt til regnskapsrevisjon.

Øyer kommunes andel av samarbeidet Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet ble kr. 174 486,-, mens kontrollutvalgets budsjettforslag var på kr. 251 000,-. Det vil si et mindreforbruk på kr. 76 514,-.

Regnskapsoversikt for kontrollutvalgets ansvarsområde pr. 31.12.2020 viser at det er bokført kr. 78 841,- på konti som har med utvalgets egen drift å gjøre – dvs. først og fremst møtegodtgjørelse. Dette er et mindreforbruk på ca. 101 000,- i forhold til kontrollutvalgets budsjettforslag.

Ser man forbruket i forhold til budsjett for kontrollutvalget som er registrert i kommunen så er det et totalt mindreforbruk i 2020 på kr. 238 053,-, om man legger kommunens justerte budsjett til grunn er mindreforbruket kr. 155 279,-. Tabellen under oppsummerer:

	Budsjett KU	Just budsj kommunen	Regnskap	Resultat, jf. KUS eget budsjett	Resultat, kommunens just budsj
KSI	251 000,-	247 416,-	174 486,-	76 514,-	72 930,-
Innlandet Revisjon IKS	880 160,-	866 970,-	819 780,-	60 380,-	47 190,-
Kontrollutvalgets drift	180 000,-	114 000,-	78 841,-	101 159,-	12 841,-
SUM	1 311 160,-	1 228 386,-	1 073 107,-	238 053,-*	155 279,-*

*mindreforbruk

Budsjett 2021:

Kontrollutvalget behandlet sitt budsjett for 2021 i møtet den 28.10.2020 og foreslo kr. 1 289 500,- som total budsjetttramme for kontrollutvalgets totale aktivitet, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- Kontrollutvalgets drift kr. 180 000,-
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet kr. 197 000,-
- Innlandet Revisjon IKS kr. 912 500,-

Kommunens budsjett ble behandlet av kommunestyret i desember 2020. Kontrollutvalgets forslag til budsjett var vedlagt saken i kommunestyret.

3.2 OPPFØLGING AV REVISJONEN

På vegne av kommunestyret inngår kontrollutvalget årlig oppdragsavtale med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS.

I løpet av året har kontrollutvalget fulgt opp sine oppgaver med å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Dette gjøres via tertialvis rapportering, presentasjon av revisjonsstrategi og løpende dialog med revisjonen der det bl.a. settes fokus på om revisjonsarbeidet foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og avtale med revisor.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, så har kontrollutvalget i større grad påvirkning enn ved regnskapsrevisjon. Dette gjelder både innhold og gjennomføring av revisjonen ettersom utvalget er direkte bestillere av tema som ønskes gjennomført. Sammen med kontrollutvalgssekretariatet vurderer kontrollutvalget bl.a. kvaliteten på revisjonsrapporter og om rapporten svarer på de forventninger utvalget hadde til undersøkelsen.

Videre påser kontrollutvalget at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lovbestemte krav til kvalifikasjoner (regnskapsrevisjon) og krav til uavhengighet og objektivitet.

Innlandet Revisjon IKS er underlagt Norges kommunerevisorforbunds kvalitetskontroll. Når det gjelder pris på revisjonstjenester så er det inntatt i oppdragsavtalen at revisjonsselskapet skal delta i kommunerevisorforbundets årlige landsomfattende prissammenligning med andre kommunale revisjonsordninger i landet. Sammenligningen som gjelder 2019 ble presentert for utvalget i møte den 28.10.2020.

Kontrollutvalget behandler årlig en sak om kontrollutvalgets tilsynsansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Evalueringen er basert på anbefalinger gitt av Norges kommunerevisorforbund.

3.3 KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2019

Kontrollutvalget behandlet sin årsrapport for 2019 i møtet den 5.2.2020. Kommunestyret tok rapporten til orientering den 20.2.2020.

3.4 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP FOR 2019

Kontrollutvalget fikk presentert årsregnskapet for Øyer kommune for 2019 i møtet den 29.4.2020 og vedtok da sin uttalelse til årsregnskapet for 2019. Utvalgets uttalelse til årsregnskapet var vedlagt når årsregnskapet ble behandlet i kommunestyret den 18.6.2020.

3.5 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b). Som følge av dette ansvaret skal kontrollutvalget også påse at det gjennomføres en forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen, jf. kommuneloven § 24-9. Dette er en ny bestemmelse i kommuneloven som nå er en pliktig oppgave for regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget behandlet denne saken for første gang i møtet den 28.10.2020. Revisjonen hadde gjennom stikkprøver kontrollert etterlevelsen av spesifikke dokumentasjonskrav for anskaffelser mellom kr. 100 000,- og 1 300 000,- i henhold til Anskaffelsesloven § 4 og Anskaffelsesforskrift av 12.9.2016 § 7-1. Revisors konklusjon var:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Øyer kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd dokumentasjonskravene på de punkter vi har kontrollert.

Kontrollutvalget merket seg denne konklusjonen som har betydning for prioritering av tema for forvaltningsrevisjon. Uttalelsen ble tatt til orientering.

3.6 ÅRSPLAN FOR KONTROLLUTVALGET

Årsplan for 2020 ble behandlet av det nye kontrollutvalget den 3.12.2019 og sendt kommunestyret til orientering. Årsplan for 2021 skulle blitt oversendt etter planlagt møte i desember 2020. Dette møtet ble avlyst grunnet korona og få saker og vil bli oversendt kommunestyret etter det første møtet i 2021.

3.7 OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK

De tertialvise rapportene om status på vedtak fattet i politiske organer behandles av kontrollutvalget før de sendes videre til kommunestyret. Kommunedirektøren er tilstede i kontrollutvalgets møter for å svare på spørsmål vedrørende rapporten. Rapportene oversendes til kommunestyret og ble behandlet der den 18.6.2020. Sist behandlet rapport i oktober 2020 legges fram for kommunestyret i januar 2021.

3.8 FORVALTNINGSREVISJONER OG ANDRE UNDERSØKELSER

Kontrollutvalget brukte mye tid våren 2020 på å jobbe fram plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette ble gjort via orienteringer og gjennomgang av kommunale styringsdokument, samt en rapport bestilt fra Innlandet Revisjon IKS om KOSTRA-tall for Øyer kommune.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023 ble vedtatt av kommunestyret den 18.6.2020:

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023, med følgende aktuelle tema:
 - *Psykososialt skolemiljø*

- *Spesialundervisning/tolærersystemet*
 - *Eiendomsforvaltning – kostnader til lokaler*
 - *Forurensning*
 - *Digitalisering og innovasjon*
 - *Etterlevelse av innkjøpsreglement*
 - *Beredskapsplaner*
 - *Brukerperspektivet – jf. KOSTRA-tall*
2. Kommunestyret noterer seg at kontrollutvalget planlegger eierskapskontroll etter at kommunens eierskapspolitikk er vedtatt senere i perioden.
 3. Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta eventuelle endringer i planen i løpet av planperioden.
 4. Kommunestyret noterer seg at ferdigstilte forvaltningsrevisjonsrapporter oversendes fortløpende til kommunestyret for behandling.

Planen er utgangspunkt for kontrollutvalgets undersøkelser som bestilles fra revisjonen, og gjelder for årene 2020-2023. Tabellen under viser kort hvordan de ulike temaene foreløpig er fulgt opp:

Tema fra plan for forvaltnings-revisjon vedtatt i 2020 (ikke prioritert rekkefølge)	Oppfølging av planen hittil	Kommentarer
Psykososialt skolemiljø	Det ble i 2020 lagt fram en foranalyse samt prosjektplan som endte med at det ble bestilt en forvaltningsrevisjon om temaet. Formålet er å undersøke hvordan kommunen som skoleeier og skolene i kommunen arbeider for å fremme gode psykososiale læringsmiljøer og sikre at mobbing avdekkes og håndteres.	Forvaltningsrevisjonsrapport forventes lagt fram før sommeren 2021.
Spesialundervisning/ tolærersystemet	Kontrollutvalget har behandlet to foranalyser om temaet hvor de har vedtatt å avvente. Siste gang 5.2.2020. Utvalget har foreløpig avventet ettersom kommunedirektør har opplyst at kommunen har igangsatt et utviklingsarbeid som omfatter både spesialundervisning og tolærerordningen. Kommunedirektør opplyste på utvalgets møte den 29.4.2020 at framdriften er forsinket. Høsten 2020 var dette fortsatt forsinket.	
Eiendomsforvaltning – kostnader til lokaler	En KOSTRA-analyse var vedlegg til kontrollutvalgets behandling av overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering på møtet den 29.4.2020. Analysen viser at Øyer har relativt høye kostnader knyttet til lokaler både i skole, barnehage og administrasjon. Det kan stilles spørsmål til årsaker til dette og utvalget fikk derfor en orientering fra kommunedirektøren om kostnader til lokaler på sitt møte den 2.6.2020. Temaet er foreløpig ikke prioritert.	
Forurensning	Fylkesmannen har varslet tilsyn rettet mot forurensningsforskriftens kapittel 12 om «krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende». Det er antydnet 2021, men ikke hvilke kommuner. Kontrollutvalget vil være i forkant og be om en orientering til det første møtet i 2021. Det bes om generell orientering om håndtering av forurensningssaker – bl.a. med eksemplet Hafjell Alpinsenter.	
Digitalisering og innovasjon	Kontrollutvalget fikk en orientering fra kommunedirektør om temaet på møtet den 2.6.2020. Orienteringen vil være med som grunnlag når kontrollutvalget senere vurderer om og/eller når det er aktuelt å se nærmere på temaet.	
Etterlevelse av innkjøpsreglementet	Forenklet etterlevelseskontroll for 2019 så på innkjøp og fant ikke funn som tydet på at dette ikke i all hovedsak følger lover og regler.	Temaet er ikke prioritert per i dag grunnet forenklet etterlevelseskontroll.

Beredskapsplaner	Kontrollutvalget har jevnlig fått orienteringer om status knyttet til koronapandemien. Vil følges opp ytterligere senere.	
Brukerperspektivet jf. KOSTRA-tall	Ikke fulgt opp per i dag.	

Kontrollutvalget ønsker å gi nærmere kommentarer til følgende tema som er behandlet i 2020:

3.8.1 Revidert foranalyse/prosjektplan «Spesialundervisning og tolærersystemet»

I 2019 ønsket det forrige kontrollutvalget å se på om PP-tjenesten oppfylte sitt mandat både i barnehage og skole. Foranalysen ble behandlet av kontrollutvalget den 23.9.2019 hvor revisjonen ikke anbefalte å igangsette en revisjon av temaet basert på risiko- og vesentlighetsanalyser. Kontrollutvalget bestilte imidlertid en ny revidert foranalyse der man ønsket en spissing av temaet mot tolærer-systemet og om vedtatt spesialundervisning/behovet for tilpasset undervisning blir tilstrekkelig fulgt opp. Kontrollutvalget var opptatt av framlagte data om spesialundervisningen i skoleforløpet som viste forholdsvis mange vedtak om spesialundervisning i Øyer i forhold til andre kommuner samt forskjeller mellom tidlig barneskole og ungdomstrinnet. Det tidligere kontrollutvalget ønsket at kontrollutvalget som ble valgt høsten 2019 skulle følge opp temaet. Dagens utvalg behandlet dermed revidert foranalyse/prosjektplan om temaet «spesialundervisning og tolærersystemet» på sitt møte den 5.2.2020.

I denne foranalysen anbefalte revisjonen å avvente et prosjekt da kommunen hadde igangsatt et utviklingsarbeid som omhandler både spesialundervisning og tolærersystemet. En revisjon ville da sett på gamle rutiner og ikke fått den samme nytteverdien. Det er bedt om orientering om status på dette utviklingsarbeidet fra kommunedirektøren, men grunnet korona har dette utviklingsarbeidet blitt forsinket.

3.8.2 Foranalyse og prosjektplan "Psykososialt skolemiljø"

Temaet psykososialt skolemiljø ble prioritert i plan for forvaltningsrevisjon. Foranalyse utarbeidet av Innlandet Revisjon IKS ble behandlet av kontrollutvalget den 28.8.2020. Utvalget vedtok da å bestille en forvaltningsrevisjon om temaet og prosjektplan ble lagt fram den 28.10.2020.

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke hvordan Øyer kommune som skoleeier og skolene i kommunen arbeider for å fremme gode psykososiale læringsmiljøer og sikre at mobbing avdekkes og håndteres. Følgende problemstillinger ligger til grunn:

- *Arbeider kommunen som skoleeier systematisk og godt for å fremme positive skolemiljøer og forebygge mobbing?*
- *Arbeider skolene systematisk og godt for å fremme positive skolemiljøer og forebygge mobbing?*
- *Arbeider skolene på en god måte for å sikre at mobbing og utfordringer i det psykososiale miljøet avdekkes?*
- *Håndterer skolene i kommunen mobbesaker i tråd med opplæringsloven?*

Forvaltningsrevisjonsrapport forventes lagt fram før sommeren 2021.

3.9 ORIENTERINGER I 2020

Kontrollutvalget har i løpet av året fått flere orienteringer i sine møter. Dette kan være tema som står i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men som foreløpig kun ønskes som orientering. Det kan også være tema som dukker opp i løpet av året og som kontrollutvalget ønsker nærmere informasjon om.

Utvalget har også fått orienteringer fra Innlandet Revisjon IKS. Dette er tema som først og fremst inngår i utvalgets tilsynsrolle overfor revisjonen, og omtales ikke nærmere her.

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer fra kommunedirektøren i 2020:

Møte 5.2.2020:

- Kommunedirektør v/kommunalsjef Frode Fossbakken orienterte om;
 - Kommunens struktur og arbeid med helhetlige intern kontroll, herunder organisering
 - Kommunens oppfølging av tilsyn fra Arkivverket
 - Kommunen arbeider fortsatt med å lukke avviket om at kommune må i samsvar med arkivforskriften § 2 -2 komplettere arkivplanen.

Møte 29.4.2020:

- Kommunedirektøren informerte om pandemisituasjonen i kommunen

Møte 2.6.2020:

- Kommunedirektøren orienterte om
 - Pandemisituasjonen
 - Kostnader til lokaler, jf. KOSTRA-analyse
 - Digitalisering og innovasjon

Møte 28.8.2020:

- Orientering fra kommunedirektøren om koronasituasjonen:
 - Kommunen har lav risikovilje og opprettholder en del strenge tiltak
 - En del utviklingsarbeid er utsatt grunnet korona blant annet evaluering av spesialundervisning som kontrollutvalget har bedt om orientering om.

Møte 28.10.2020:

- Kort orientering fra kommunedirektøren om:
 - Status på koronasituasjonen, også med fokus på økonomien
 - Hvordan det jobbes med budsjettprosessen for budsjettet 2021
 - Tilstandsrapporten i Øyerskolen 2019 (jf. sak lagt fram for kommunestyret 24.9.2020)

Øyer, den 20.1.2021

Erling Broen (sign)
(leder)

Ole Hageløkken (sign) Odd Inge Vistad (sign)
(nestleder)

Åse Harjo Øvstedal (sign)

Rigmor Aarø Spiten (sign)